

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

II. Fratres magis satagite, ut per bona opera certam vestram vocationem,
& electionem faciatis: hæc enim facientes non peccabitis aliquando. 2.
Petr. 1. v. 10.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

ditatus nones, quod ad finem adeo magnum ab ipso petendum est? Dices satis tibi esse, quod id petas generatim? sed non ita Christus JESUS te edocuit. *JESU Fili David miserere mei*, illi dixerat ita generatim cæcus ille Jerichūtinus. & Christus tamen eum invitavit, ut in particulari exponeret, quid vellet. *Quid vis, ut faciam tibi?* documentum dare voluit, ut SS. Patres notant, cupere se, ut cum fiducia illi exponamus necessitates nostras etiam singulares, *Domine, ut videam.*

4. Considera, quantumvis auspiciaturo orationem præfigendus sit finis, ad quem speciatim dirigantur cogitationes tuæ, exempli causâ vel extirpatio alicujus vitii, vel adeptio virtutis, vel generosa Christi imitatio, nihilominus non ita protus illi te alligari oportere, ut, si DEUS in decursu aliò te provehat, non illico eum liberè sequaris. Quid vult Sapiens, nisi, ut non sis homo tentans DEUM: *Noli esse*

quasi homo, qui tentat DEUM. Jam verò nauclerus ille non tentat DEUM, qui ut sibi de annona prospiciat, ad hunc vel illum portum aut regionem navim dirigit, deinde verò quia ventus ad alium propellit æquè bonum, vento se permittit. DEUM tentat, qui proram non dirigit ad ullam regionem vel portum, sed eò vult tendere, quò illum ventus impellet. Duo sunt igitur Extrema in proposita materia, unum est non præfigere ullum finem, cum ad orandum te accingis: Alterum est præfigere quidem sed lege tam rigida, ut illi etiam hæreas affixus. utrumque declinandum est. ceterum fieri potest, ut etsi te non præpares, aliquando oratio succedat bene. sed nescis, quantò succederet melius, si te præparasses. Medicinæ juvant nonnunquam etiam sumptæ casu. attamen salutare esse solent, quæ cum methodo sumuntur. *Disciplina Medici exaltabit caput illius.* Eccles. 38. v. 3.

II.

Fratres magis satagite, ut per bona opera certam vestram vocationem, & electionem faciatis: hac enim facientes non peccabitis aliquando. 2. Petr. I. v. 10.

1. Considera, quàm sis demens, si quando à dæmone tentari te finas, ut tacitè dicas, quod solent nonnulli. Quid juvat tantopere pro salute mea laborare? si Deus me prædestinavit ad gloriam, salvus ero sine tanto impendio: si non prædestinavit, nec sic quidem consequar salu-

tem. hæc est insignis stultitia. quæro enim: si medicus vocatus in gravi morbo, qui te opprimit, tibi diceret: Domine, quid juvat fatigari sumendis tot pharmacis? si Deus vult sanum, convalesces, etsi eorum nihil sumas; si non vult, nec his quidem sumptis convalesces. si, inquam, ita tibi dice-

ZLL ZZ 2

ret

ret medicus, quid quæso faceres? an forè discursum ejusmodi probares? certò rejiceres ut ineptum, stolidumque, & reponeres, si Deus statuisset tibi reddere salutem, judicandum simul statuisse eam reddere modo debito, hoc est, medicamentis congruis & convenientibus, ideo exigere prudentiam, ut ea sumas. Quare ergo non pari ratione in casu nostro discurre? undè longè magis? quia fieri potest, ut Deus decreverit aliquando te sanare etiam sine ulla medicamentis: sed fieri nequit, ut te unquam beate decreverit sine ulla bonis operibus. Probabile potius est, illum velle multa, & ardua, & aspera, & durissima, prout plerumque solet exigere: *Contendite intrare per angustam portam.* Luc. 13. v. 14. quare igitur ad ista, non generosè erigis animum? Ecce quid hoc loco tibi oneris S. Petrus imponat, dum dicit tibi, & in te omnibus, quotquot ad Paradisum aspirant: *Satagite, ut per bona opera certam vestram vocationem & electionem faciatis.* Vult te concurrere bonis operibus ad reddendam certam prædestinationem tuam, non jam in causa sua, quæ est præordinatio Divina, sed in suo effectu, quia et si Deus te beate decreverit sine te; decrevit tamen te beate intervenientibus operibus, quæ facere in hunc finem oportebit. unde cum tu ipsa infelici sorte omittis, est sanè, cur vehementer dubites de prædestinatione tuâ. cum sine exceptione sit regula, ut, qui ea facere negligit, cælo non portatur: *si vis ad vitam ingredi serva mandata.*

2. Considera, te forè dictum intelligi non posse, quomodo Decretum Divinis certè aliquid definiti & constitutum sit, dum in tua voluntate est potestare, ut ea fortiantur effectum, vel non fortiantur. Id verò quid potest? Difficultas ista non habet vim speculativam in salute Animæ potius, quam in recuperatione sanitatis, in conservatione vitæ, & in aliis quibuscumque eventibus à Deo circa personam tuam præfinitis, ut etiam à libero tuo dependeat arbitrio. Sicut ergo, quantumvis certus sis in iis, quæ juxta naturam sunt, id semper de te futurum, quod in cælo descriptum est, non ideo certis fumere medicamentis, ut valetudinem recuperes, cibum capere, ut vivas, certare, ut vineas, & c. tu referas ejusmodi bona, de iis tibi prospicere: ita, quantumvis non minùs certus sis in iis, quæ naturam sequuntur, nihil est omittendum bonæ voluntatis, ut cælo potiarius. *Satagite, ut per bona opera certam vestram vocationem & electionem faciatis.* Decretum Divinum non minùs inmutabilia sunt in effectu quam altero: *Omnia, quæcumque voluit Dominus, fecit, in cælo & in terra.* In cælo, hoc est, in iis quæ superant naturam, in terra, hoc est, in iis quæ sunt juxta naturam. Ps. 114. v. 4. Quare ergo in uno casu dicitis, aliter non fiet: si cælum statuit, ut saltem consequar, certò consequar, sive faciam bona, sive facere contumax non dicis in altero, si cælum statuit, ut valetudinem consequar; certò consequar, sive sumiam medicamenta, &

numere omittam? hoc est bellè decipere se ipsum. *Nolite decipere animas vestras.* Jer. 37. v. 8.

3. Considera, quantumvis ad salutem necesse sit uniuersum facere opera bona, videri tamen posse necessarium non esse facere hoc vel illud sigillatim, sed solum esse necessarium in gratia decedere. unde assequi non potes, cum hoc loco S. Petrus, ut certam tibi reddat salutem tuam, non sit contentus dicere: *Agite, ut per bona opera certam vestram uocationem, & electionem faciat*; sed dicere maluerit: *saragite*. & ego respondeo, dum ille dicit *saragite*, & non dicit *Agite*, signum esse plus requiri ad salutem, quam opineris. Quis dixit tibi ad hunc finem solum esse necessarium uniuersum operari benè, & non hoc vel illud operari bonum in particulari, cum de rebus agitur præceptis? omnia per se sunt necessaria, quamuis accidere possit, ut Deus & hoc & illo, aliisque culpabiliter neglectis det tamen per suam clementiam spatium penitentiae ante mortem, itaque salutem consequaris. Sed quis de hoc securum te reddit? Quod si ergo certam uelis facere salutem tuam, & non è filo quasi suspendere uoculæ unius: forsitan; nihil omittendum est eorum bonorum operum, quæ secundum se sunt necessaria ad vitam æternam, sed cuncta facienda. Ratio est, quia si Deus te prædestinavit ad salutem, non prædestinavit dumtaxat per opera bona sumpta generatim, sed per hæc & illa sigillatim, quæ præuidit à te executioni

danda. unde fit, ut si illa omittere contingat aliquando, Prædestinatio tua sit oppidò incerta: quia certum est, si in præfati statu delinquentis decederes, te damnatum iri, nec est certum te non in eo statu decessurum. Atque hoc est, quod uoluit indicare S. Petrus, quando, postquam dixerat: *saragite, ut per bona opera certam uestram uocationem, & electionem faciat*, mox addidit: *hec enim facientes* (id est, ad hunc finem reddendi certam uestram uocationem & electionem) *non peccabitis aliquando.* & quare ita quisque caveat à peccato (intellige peccatum proprium, & perfectum, quale est lethale) quare, inquam, ita caveat à peccato, ut nec semel quidem peccet? *Aliquando*, quia sciri nequit, quid deinde futurum sit. Peccatum est certum, Conuersio non est certa, atque adeò ecce neque certajam est salus.

4. Considera, ultra certitudinem, quam Prædestinatio tua à bonis operibus intrinsecus accipit, aliam esse aduenientem extrinsecus, quæ tibi ab his operibus nascitur, certitudinem non quidem Physicam, ut illa est, sed moralem, attamen maximam, quia inter signa Prædestinationis, quæ dari possunt; istud maximum est: nempe cura sollicita faciendi opera bona, quam possis, plurima. Ratio est, quia, quantumvis non initium bonorum sed finis solet coronari (*Non qui inceperit, sed qui perseverauerit usque in finem, hic saluus erit.*) nihilominus si in Divino obsequio te semper ostenderis fideliter magis & seruentem, Deus non deerit, quin

quin gratiâ suâ assistat tibi specialiter sub vitæ exitum, tæque coronet, cum plerumque permittere non solet, ut, qui diu fecit, quidquid potuit ad vivendum bene, sub finem deinde prævaricaretur miserè, & malè moriatur. *In timore Domini esto totâ die: quia habebis spem in novissimo, & præstolatio tua non auferetur.* Prov. 23. v. 17. Et en, quid insuper hic velit insinuare tibi Apostolus, cum dicit: *Satagite, ut per bona opera certam vestram vocationem & electionem faciatis.* Vult, ut studeas consequi certitudinem prædestinationis tuæ inter morales summam, qualis est, quæ dependet à bonis operibus maximè abundanter & ultra debitum factis, ad quæ secundùm aliquos alludit hoc loco, dum non solum ait: *satagite, sed satagite magis, hoc est, magis, quàm necesse sit: cum sit præter morem Dei, ut liberalitate se vinci*

patiatur, sed potius se demonstrare parcum erga parcos, ita largum & liberalem erga liberales. *Retribuet enim Dominus secundùm Iustitiam meam.* Pl. 27. v. 26. Itaque non sufficit tibi solum subinde facere boni aliquid, hoc enim est commune etiam Reprobis, fac multum, & in dies amplius, hoc enim istorum non est proprium, sed Prædestinatorum, & eorum quidem, qui ex his sunt maximè manifesti. Unde si nôsse velis, te non solum esse inter eos, qui sunt vocati ad gloriam, sed electi, vide quàm sis sollicitus quotidie operandi bene. si multum facias boni, certus esto, te favore Dei non perseveraturum, ut non pecces aliquando, graviter, iniquum. *Alia satagite, ut per bona operacum vestram vocationem & electionem faciatis, hæc enim facientes non perdetis aliquando.*

III.

S. Franciscus Xaverius Indiarum Apostolus.

Sicut sagitta in manu potentis, ita filij Excussorum. Pl. 126. v. 4.

CONsidera filios excussorum hic dici ex communi sensu sacrorum Interpretum, omnes Justos, sed speciatim magnanimos Apostolorum successores. Omnes Iusti sine dubio sunt filij excussorum, quia omnes pro Patribus suis Apostolos agnoscunt, quibus tribuitur titulus tam speciosus, quem audisti, quia duplici sensu illis convenit Activo scilicet & Passivo. Convenit Activo, quia, ut fideliter Christum sequerentur, excusserunt à

se non solum jugum Mundi, sed omnem ejus amorem & affectum, & curant quid ad hunc ullâ ratione permoverentur adeo ut nec pulverem vellet recantare pedibus, siquidem ille viveret, ut ipsius, inimicus Christi. Et magis convenit sensu Passivo, quia Apostoli sunt excussi ab omnibus per innumerâ persecutiones, rejecti, repulsi, calceati velut in cribro grana tritici, & utroque hoc sensu Iusti omnes vocantur filij Excussorum, hoc est, filij coram, &